

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ บ้านน้ำผุด เขาใหญ่
๒๗-๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๙

โดย

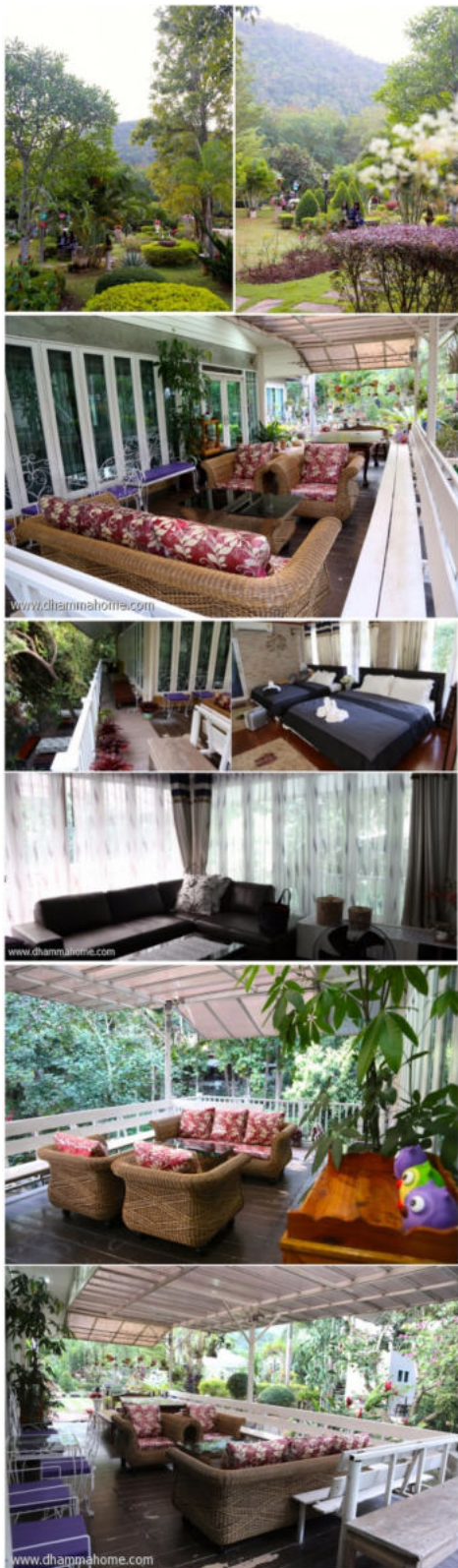
วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ บ้านน้ำผุด เขาใหญ่ ๒๗-๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๙

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

เมื่อวันที่ ๒๗-๒๙ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ได้รับเชิญจากคุณนภา จันทรางศุ และครอบครัว เพื่อไปพักผ่อนและสนทนาธรรมที่บ้านน้ำผุด บ้านพักตากอากาศของครอบครัว ที่ตำบลหมูสี อำเภอปากช่อง เขาใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา เป็นจุดประสงค์ของท่านเจ้าภาพที่ต้องการให้ท่านอาจารย์ได้พักผ่อนแบบสบาย ๆ ตามอัธยาศัย โดยไม่มีพิธีรีตอง หรือมีกำหนดการที่เป็นทางการดังที่ท่านเป็นอยู่ประจำ

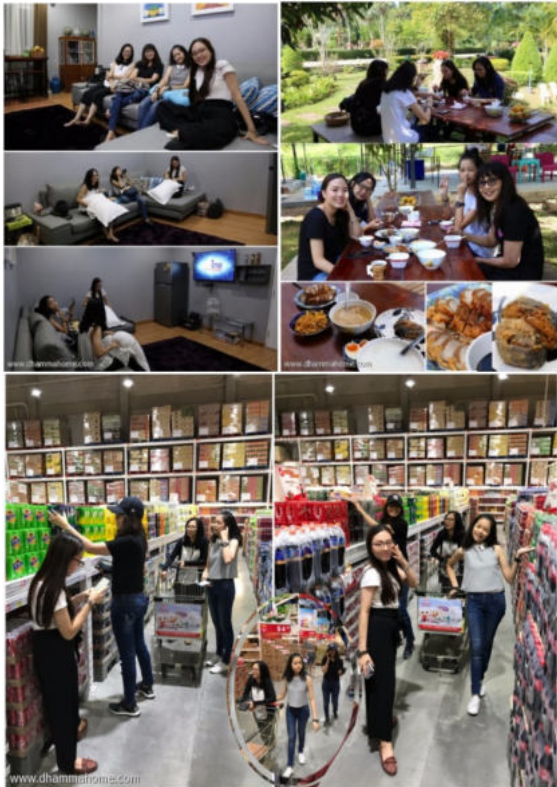
หลายครั้ง แม้ในครั้งนี้ ที่ท่านอาจารย์ปรารภถึง "ผู้จัดการ" ซึ่งโดยนัยคือ "เจ้าก็เจ้าการ" หมายความว่า บุคคลที่สะสมอุปนิสัยในความ "เจ้าก็เจ้าการ" ชอบที่จะ "เป็นผู้จัดการโลก" (ของผู้อื่น) ทั้ง ๆ ที่มิได้ถูกร้องขอ เรื่องของผู้จัดการเช่นว่านี้ มีกันมากน้อย ตามการสะสม แต่ละคนย่อมเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติ ขัดเกลา จากความเข้าใจพระธรรมและคำเตือนด้วย เมตตาของท่านอาจารย์อยู่บ่อยๆ สำหรับข้าพเจ้าเองก็ น้อมพิจารณาสู่ความขัดเกลาในความเป็นผู้เจ้าก็ เจ้าการของตนเองด้วยเช่นกัน หากมิได้พบกับพระธรรม คำสอนที่มีค่าของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่นำมาขยาย ความโดยความเมตตาของท่านอาจารย์ให้พอได้เข้าใจ บ้าง ข้าพเจ้าคงสำเร็จความเป็นผู้จัดการใหญ่ (ที่นำ สงสาร) ไปนานแล้ว เพราะบุญแท้ ๆ ที่พระธรรมและคำ เตือนของท่านอาจารย์ทำให้ผู้จัดการที่เคยใหญ่โต ค่อย ๆ เล็กลง ๆ ตามลำดับ ชาตินี้อาจลดลงจนเหลือเพียง ตำแหน่งหัวหน้าแผนก แต่ชาติต่อ ๆ ไปในภายภาคหน้า อาจมิใช่เป็นเพียงหัวหน้าแผนกหรือผู้จัดการใหญ่ แต่อาจ กลายเป็นประธานบริษัทเลยก็ได้ หากไม่ได้พบกับ พระธรรมคำสอนที่ถูกต้องอีก อาจทำให้เป็นคนน่า รังเกียจมากกว่านี้ ทั้งมีความเห็นผิดที่มีกำลังมากจนไม่ อาจกลับมาสู่หนทางที่ถูกต้องได้ ท่านจึงเตือนว่า トラบโด ที่ยังไม่บรรลุถึงความเป็นพระอรหันต์บุคคลย่อมเป็นผู้ที่มีความ เป็นไปที่ไม่แน่นอนทั้งสิ้น อาจกลายเป็นผู้มี มิฉะติปฏิฐานได้ น่าอันตรายยิ่งนัก

อนึ่ง เป็นที่น่าคิดพิจารณาถึงความติดข้องและความเป็นอนัตตาว่า ทั้ง ๆ ที่เราเรียน เราศึกษามาก แต่ความเข้าใจที่มี ก็พ่ายแพ้แก่กำลังของความติดข้องต้องการอยู่ร่ำไป นี่คือสิ่งที่พิสูจน์ถึงกำลังของความเข้าใจ ที่บุคคลจะพึงสำเหนียกโดยบ่อย ถึงการเป็นผู้ไม่เพียงสะสมความเข้าใจธรรม แต่เป็นผู้มีการน้อมประพฤติ ปฏิบัติธรรม ตามสมควรแก่ธรรมที่มีความเข้าใจนั้นด้วย จึงจะเป็นผู้ได้ชื่อว่า ศึกษาและประพฤติปฏิบัติธรรม ขัดเกลากิเลส โดยแท้ หาไม่แล้ว จะกลายเป็นผู้เปล่าจากการศึกษาธรรม เป็นผู้ที่ไม่จริงจังในการศึกษา หรือแม้เป็นผู้ที่หาประโยชน์จากการศึกษาธรรม พ่ายแพ้แก่ความติดข้องต้องการที่มีกำลังของตน ซึ่งหากมีกำลังมาก ย่อมกลายเป็นผู้ที่ไม่จริงจังในการศึกษาธรรม ลืมจุดประสงค์และหัวใจของการศึกษาว่า เพื่อความเข้าใจและน้อมประพฤติปฏิบัติละคลายกิเลสและความติดข้อง ไม่ใช่ยิ่งศึกษายิ่งติดข้อง ในลาภ ในยศ ในชื่อเสียง สักการะ ซึ่งหากเป็นเช่นนั้น ก็ย่อมกลายเป็นผู้ที่น่าสงสารอย่างยิ่ง ที่นอกจากจะไม่ใช่ตัวอย่างที่ดีแล้ว ยังพลอยเป็นจุดต่างของหมู่คณะอีกด้วย

สำหรับข้าพเจ้า การได้มีโอกาสได้ฟังคำของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จากการอธิบายขยายความด้วยความตรง ด้วยเมตตาของท่านอาจารย์ ซึ่งเป็นที่คิดพิจารณาบ่อยครั้งว่า เป็นบุญอย่างที่สุด และไม่น่าเชื่อว่า ยังเป็นผู้มีโอกาสได้ฟังคำจริง วาจาสัจจะ โดยการบรรยายของท่านอาจารย์ สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ผู้ซึ่งเมตตาบรรยายธรรมมาแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๔๙ จนบัดนี้ เป็นเวลากว่า

หกสิบปีแล้ว ท่านยังคงมีสุขภาพแข็งแรง สดชื่น (กว่าพวกเรา ๆ เสียอีก) บ่อยครั้งที่ข้าพเจ้ารำพึงกับตัวเองขณะที่ฟังท่านบรรยายธรรมว่า เพราะบุญที่ได้เคยกระทำไว้แต่ปางก่อนโดยแท้ ที่ยังได้ฟังเสียงของท่าน โดยมีท่านนั่งอยู่เฉพาะหน้า เป็นความจริง จริง ๆ ไม่ใช่ความฝันแต่ประการใดเลย ทั้งสิ้น สาธุ

ขอขอบพระคุณและอนุโมทนาคุณแอ้วและครอบครัว ที่ให้โอกาสข้าพเจ้าและครอบครัว ได้ร่วมเจริญกุศลด้วยในครั้งนี้ เฉพาะอย่างยิ่ง คุณประจิต สามิที่แสนประเสริฐของคุณแอ้ว ที่ไม่เพียงเป็นผู้สนับสนุนการเจริญกุศลทุกประการของคุณแอ้ว ด้วยจริงใจยิ่ง แต่คุณประจิตยังเป็นผู้ที่ค่อย ๆ น้อมเข้ามาสู่คลองของพระธรรม ที่คุณแอ้วดำเนินอยู่ อย่างน่าปิติและอนุโมทนาที่สุด ข้าพเจ้ารู้สึกปิติเสมอ ๆ ที่ได้เห็นบุคคลได้ก้าวมาสู่หนทางอันยอดเยี่ยมและมีค่าที่สุดในสังสารวัฏนี้ เพราะเหตุว่า ทรัพย์แลรัตนะใดในสากลจักรวาล ไม่อาจเทียบได้เลยกับความเข้าใจพระธรรมที่พระ

อรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้และมีพระมหากรุณาแสดงไว้ ความสุขที่ได้จากความเข้าใจธรรม เป็นความสุขที่แท้จริง อย่างที่ผู้ที่ไม่มีความเข้าใจธรรม จะไม่มีวันคิดและรู้สึกถึงได้เลย แน่นนอน

การสนทนาธรรมในครั้งนี้เป็นการกราบเรียนเชิญท่านอาจารย์มาพักผ่อนและสนทนาธรรมเป็นการส่วนตัวที่บ้านน้ำผุด ซึ่งเป็นบ้านพักตากอากาศของลูกชายของคุณประจิต ซึ่งขณะนี้ทำธุรกิจส่วนตัวอยู่ที่สหรัฐอเมริกา โดยมีคุณพ่อและคุณแม่ของลูกสะใภ้ที่มีความน่ารักและเป็นกันเองให้การต้อนรับและดูแลอำนวยความสะดวกอย่างดียิ่ง กราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านทั้งสอง มา ณ โอกาสนี้ด้วยนะครับ

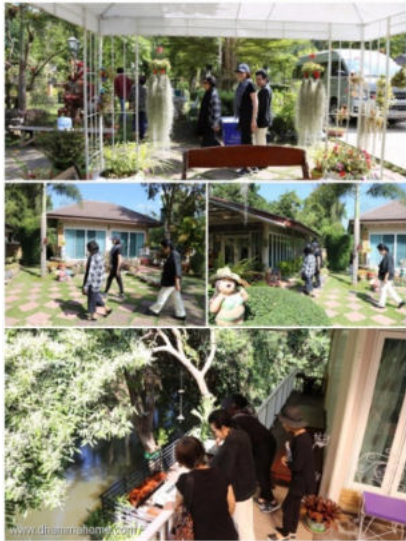
การสนทนาธรรมของท่านอาจารย์ในครั้งนี้ เป็นการสนทนาเป็นการส่วนตัวกับกลุ่มสนทนาธรรมของคุณบรรยงค์ จงจิตรนันท์ ซึ่งคุณแอ้วเธอเป็นหนึ่งในสมาชิก

อนึ่ง เมื่อพูดถึงความเป็นส่วนตัว ข้าพเจ้าไม่เคยลืมคำที่ท่านอาจารย์กล่าวเตือน เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องของทุกคนว่า การสนทนาธรรมที่ท่านเจ้าภาพกราบเรียนท่านอาจารย์ไปสนทนานั้น มีกรณีที่ควรทำความเข้าใจให้ถูกต้องว่า หากท่านเจ้าภาพจัดการสนทนาธรรม โดยแจ้งประกาศเชิญชวนเป็นสาธารณะ ทุกท่านที่สนใจสามารถเข้าร่วมฟังได้ตามคำเชิญ แต่หากท่านเจ้าภาพมีจุดประสงค์

เชิญท่านอาจารย์เป็นการส่วนตัว และมีได้บอกกล่าวเชิญชวนใคร ทุกคนควรเคารพในความเป็นส่วนตัวของท่านเจ้าภาพ หากเขามีได้เชิญ ย่อมเป็นผู้ที่รู้การควรว่า ไม่ไปขอร้องหรือไปเสนอแนะให้ท่านเจ้าภาพกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามความเป็นผู้จัดการของตน "ไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใด ๆ ก็ตาม" ซึ่งมีหลายครั้งที่ข้าพเจ้าเห็นการกระทำได้กล่าว และทั้งทราบด้วยถึงคำเตือนหลายครั้งของท่านอาจารย์ ซึ่งท่านเคยเตือนถึงขนาดที่ว่า มีบางท่านอยากไปร่วมสนทนาด้วยทั้ง ๆ ที่เจ้าภาพไม่ได้เชิญ ด้วยท่านเจ้าภาพมีที่อยู่ที่พักจำกัด ก็ยังมีบางท่านขอไปนอนที่พื้น ซึ่งท่านอาจารย์กล่าวตำหนิว่า เป็นการทำให้ท่านเจ้าภาพ มีความลำบากใจมาก เพราะมิใช่แต่เพียงที่พักเท่านั้น แต่เป็นทั้งเรื่องรถรับส่ง เรื่องอาหารการกิน ฯลฯ ซึ่งเป็นการไม่สมควรอย่างยิ่ง สำหรับผู้ที่ศึกษาและมีความเข้าใจควรที่จะมี

ความละเอียดในเรื่องดังกล่าวนี้ และย่อมจะไม่เป็นผู้ที่แม้แต่จะคิดเลย ทั้งยังควรที่จะได้สำเหนียกว่า การฟังพระธรรมที่ท่านอาจารย์บรรยายนั้น เป็นประโยชน์แน่ แต่ไม่ใช่ต้องเดินทางไปในทุกที่ ทุกครั้ง ที่ท่านเดินทางไป เพราะเหตุว่า ธรรมที่ท่านบรรยายนั้นมีมาก "เกินพอ" แก่การที่ทุกคนจะมีความเข้าใจได้ในชาตินี้ ไม่ใช่ต้องติดตามท่านไปฟังด้วยความติดขัดต้องการในทุก ๆ ที่เลย

ที่ปรารถนาทุกท่านเช่นนี้ก็ด้วยปรารถนาดี เพราะเหตุว่า ขณะนี้ เราดูเหมือนจะลืมหลักการที่ถูกต้องในการศึกษาและความควรประการต่าง ๆ ที่กล่าวมา ละเลยคำที่ท่านอาจารย์กล่าวเตือน ซึ่งควรอย่างยิ่งที่จะน้อมใส่ไว้ในหัวใจ ด้วยความเคารพและซาบซึ้งยิ่ง ทั้งนี้ ก็เพื่อการประพฤติปฏิบัติขัดเกลา กิเลสของตนเองเป็นประการสำคัญที่สุด

อย่างไรก็ดี ตลอดระยะเวลาที่ได้อยู่ร่วมการสนทนา ธรรม และกิจกรรมต่าง ๆ เป็นสิ่งที่พิสูจน์ถึงความพร้อมพร้อม

บริบูรณ์ ในกุศลทุกประการ ปราศจากปัญหาแลอุปสรรคใด ๆ ทั้งสิ้น มีแต่ความรื่นรมย์ โสมนัส โอ้อ่า อลังการ ทั้งรสพระธรรมและรสอาหารอันเลิศ ที่ท่านเจ้าภาพบรรจงจัดให้ทุกท่านได้รับ ในท้ายที่สุด ข้าพเจ้าขออนุโมทนาสหายธรรมทุกท่าน ที่ร่วมกันเจริญกุศลในครั้งนี้ด้วยดี รสของพระธรรมและไมตรีทุกประการที่ข้าพเจ้าและครอบครัวได้รับ ทำให้รู้สึกถึงในความขอบพระคุณและอนุโมทนาอยู่เสมอ ๆ ครับ

อันดับต่อไป ขออนุญาตนำความการสนทนาบางตอน มาบันทึกและนำเสนอทุกท่านเพื่อพิจารณา และรับประโยชน์จากพระธรรมเช่นเคยนะครับ การได้มีโอกาสอ่านซ้ำ ๆ ทีละคำ เป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ข้าพเจ้าเสมอ ๆ ไม่เพียงในขณะที่ถอดความลงกระทู้ แต่เป็นในทุกขณะที่ต้องอ่านซ้ำ ๆ เพื่อตรวจสอบคำผิด เข้าใจว่าทุก ๆ ท่านก็เช่นกันนะครับ

อาเตียง :

คำถามยังไม่มีนะคะ แต่ว่าได้ฟัง ได้คุย สนทนากันถึงธรรมะ ก็ได้เข้าใจเพิ่มขึ้น ๆ ๆ

ท่านอาจารย์ :

นั่นแหละค่ะ ประโยชน์จริง ๆ อยู่ที่ตรง "เข้าใจ" ไม่ต้องไปนั่งคิดว่าเรามาก เราน้อย นี่เป็นปัญญาหนาหรือเป็นปัญญาลึก ไม่ต้องคิดอย่างนั้นเลย "เข้าใจสิ่งที่ได้ฟัง"

อาเตียง :

และจะช้าจะเร็ว ในที่สุดก็เข้าใจได้ ทุกวันนี้ก็ต้องกราบท่านอาจารย์ เพราะได้มีโอกาสฟังธรรมได้หลายช่องทาง อย่างที่ท่านอาจารย์พูด ไม่ต้องไปหา (ธรรม) ที่ไหน มีอยู่เดี๋ยวนี้เองทุกขณะ ท่านอาจารย์ แค่นี้คะ จะฟังอย่างไร ะ ก็คือ เข้าใจสิ่งที่กำลังมีเดี๋ยวนี้!!

ท่านอาจารย์

แค่นี้คะ จะฟังอย่างไร ะ ก็คือ เข้าใจสิ่งที่กำลังมีเดี๋ยวนี้!!

อาเตียง :

เขาเกิดเดี๋ยวนี้ เดียวก็ผ่านไปแล้ว อันใหม่ ยังไม่มา ขณะนี้...

ท่านอาจารย์ :

นั่นเรา "คิด" คะ ฟังเพื่อที่จะได้ไถ่ถอนที่เคยไปทรงจำว่าเที่ยง มั่นคง ยั่งยืน เป็นเรา เป็นเขา ความจริงก็คือ เป็นสิ่งที่มีจริง ะ ชั่วโมง สั้นมาก แล้วก็หมดไป จนกว่าเราจะมั่นคง เราไปสุข ไปทุกข์ กับสิ่งที่มีเพียงชั่วคราว แม้ว่าจะได้ฟังอย่างนี้ และพิจารณา แล้วก็เข้าใจว่านี่จริงที่สุด "เห็น" แค่มิสิ่งที่กำลังปรากฏแล้วหมด ทั้ง "เห็น" ทั้ง "สิ่งที่ปรากฏ" แต่ถ้าตราบใดที่ยังไม่ประจักษ์ ก็เป็นแค่ "ความเข้าใจ เล็ก ๆ น้อย ๆ " ที่ค่อย ๆ สะสมไป จนกว่าความติดข้องของเราจะเบาบาง ไม่ใช่เบาบางที่อื่นแต่เบาบางที่ใจนี้แหละ ค่อย ๆ ละคลายความติดข้อง

อาเตียง :

เป็นจริงในขณะที่สติระลึก

ท่านอาจารย์ :

เรายังไม่พูดถึงสติระลึกร่างกายอะไรทั้งสิ้น เอา "เข้าใจ" คือ คนที่เขาสอนเรา บางทีเขาสอนให้เราข้าม กระโดดไปเลย จากการฟังเดี๋ยวนี้ ไปสติระลึกรู้ ทำให้เราไปสงสัยว่า สติระลึกรู้อะไร? แต่ความเข้าใจของเราไม่มี ไม่มีการที่จะชำระจิต ซึ่งมากไปด้วยความติดข้อง และ ความไม่รู้ เห็นอะไรก็ยึดถือว่าเที่ยงหมดเลย ถ้าฟังจริง ๆ ในขั้นการฟังก็สามารถที่จะรู้ได้ว่า มีสิ่งซึ่งปรากฏและหมดแล้ว

...เพราะฉะนั้น แม้ฟัง ถ้าเข้าใจมันคง ก็ค่อย ๆ คลาย แล้วก็นำมาสู่ การที่จะเข้าใจสิ่งที่กำลังปรากฏ เพราะถึงแม้ว่าจะพูดถึงสิ่งมี ก็ไม่ได้รู้ตรงสิ่งที่มี มันยังมีติดอยู่ ใช่ไหม? เพราะจิตอันนี้ มากไปด้วยกิเลส แล้วจะไปเข้าใจสิ่งที่เป็นความจริง ตรงตามที่ได้ฟังได้อย่างไร จนกว่าจะขัดเกลาจิตนี้ก่อน เต็มไปด้วยความไม่รู้แค่ไหน? ไม่ต้องไปคิดเรื่องสติ ไม่ต้องไปคิดเรื่องอะไรเลย แค่ "ฟัง" เรา

มันคงไหม? ว่าเราทุกคน ติดข้องในสิ่งที่ไม่มี เพราะ มีชั่วขณะที่เกิด แล้วดับ และไม่มีอีกเลย แล้วไม่กลับมาอีก...

...เพราะฉะนั้น ความไม่รู้ มากแค่ไหน? ขณะที่ไม่ได้ฟังธรรมะ มีแต่เรื่องเรา เรื่องเขา ไขไหม? แล้วก็สุข ทุกข์ ต่าง ๆ เรื่องราวต่าง ๆ มากมาย แต่ถ้ารู้ความจริง ถ้าไม่มีอะไรเกิดขึ้น จะมีเราไหม? ไม่มีเห็นเกิดขึ้น จะมีเราเห็นไหม? ถ้าเดี๋ยวนี้ "ได้ยิน" ไม่เกิดขึ้น จะเป็นเราได้ยินไหม? เพราะว่าสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นสิ่งที่มีใครก็ยับยั้งไม่ให้เกิดไม่ได้ หรืออยากจะให้เกิด ก็ไม่ได้ เกิดแล้วไม่อยากจะให้หมดไป ก็ไม่ได้...

...คือ ความจริง เป็นเรื่องจริง แต่ถูกปกปิดไว้ด้วยความไม่รู้ จนกว่าจะมีผู้ที่เปิดเผยสิ่งที่มีจริงเดี๋ยวนี้ ให้เข้าใจขึ้น จนกว่าบุคคลนั้น

สามารถจะค่อย ๆ คลายความไม่รู้ ก็จะประจักษ์ชัดว่า แท้ที่จริงก็
ปกติธรรมดาอย่างนี้เอง แต่ขณะนี้ เห็นแล้วก็ไม่รู้ ได้ยินแล้วก็ไม่รู้
คิดแล้วก็ไม่รู้ เต็มไปด้วยความไม่รู้ จนกว่า...เห็นแล้ว ค่อย ๆ รู้...
ได้ยินแล้ว...ค่อย ๆ รู้... สิ่งต่าง ๆ ก็จะปรากฏเพิ่มขึ้น โดยไม่มีเรา
ไปทำ!!! ที่มันคงที่สุดก็คือ ต้องเข้าใจให้ถูกต้อง ไม่เปลี่ยนแปลง

สิ่งที่มีจริงเดี๋ยวนี้ ธรรมะทั้งหลาย ทั้งหมด เป็นอนัตตา คือ ไม่ใช่สิ่ง
หนึ่งสิ่งใดที่เที่ยง แคปรากฏ มีแค่ปรากฏ ถ้าเวลานี้ "แข็ง" กำลัง
ปรากฏ "แข็ง" ปรากฏ เพราะแข็งเกิดและหมดแล้ว แต่ปัญญาไม่
พอที่จะรู้ความเกิดดับของ "แข็ง" แต่เรารู้ว่า "แข็ง" เกิดแน่ ๆ ถ้าไม่
เกิดก็ไม่มีแข็ง และแข็งก็ต้องดับไป เพราะว่ามี "ได้ยิน" มี "เห็น"
เห็นไม่ใช่แข็ง เพราะฉะนั้น การเกิดดับสืบทอด เร็วมาก ค่อย ๆ ฟัง
ไม่ใช่สติปัญญา อะไร ๆ ทั้งนั้นเลย นั่นไม่เข้าใจอะไรเลย ได้แต่
บอกเวลาสติเกิด เป็นอย่างนั้น อย่างนี้ แต่กำลังนี้ ที่จะค่อย ๆ
สะสมความเห็นถูก ความเข้าใจถูก ว่า ไม่มีเราที่จะไปทำ ให้สิ่งที่มี
เดี๋ยวนี้ ปรากฏให้ชัดเจนได้ เพราะว่าคุณลักษณะเขาเป็นอย่างนั้น แต่
ถูกปกปิดด้วยความไม่รู้ และความต้องการ บังสนิท...

...เพราะฉะนั้น อะไร อะไร จะค่อย ๆ เปิดความเข้าใจในขั้นการฟัง
ทีละเล็กทีละน้อย กว่าที่เปิดของเขาออกได้ จนรู้ความจริงว่า นี่
กำลังเป็นอย่างนี้!!!

เพราะฉะนั้น ก็ฟังไปเรื่อย ๆ เข้าใจไปเรื่อย ๆ ซื่อต่าง ๆ ก็เป็นซื่อ
ต่าง ๆ ไป ลักษณะตัวจริงก็คือว่า เข้าใจสิ่งที่ปรากฏไหม? ถ้าเข้าใจ
เดี๋ยวนี้ ปัญญาหนาไหม? ปัญญาลึกไหม? ไม่ต้องไปคิดเลย ไม่ต้อง
ไปสนใจเลย ปัญญาของเรา ไม่สามารถที่จะรู้ทุกคำในพระไตรปิฎก
สักปิฎกเดียว หรือแม้แต่พระสูตร สูตรเดียว เข้าใจทุกคำไหม?...

...เพราะฉะนั้น ก็ฟัง เพราะ "เข้าใจ" ก็ไม่ใช่เรา ต้องมีความมั่นคงว่า
ไม่มีเรา แล้วรู้ด้วยความมั่นคงว่า เพราะไม่รู้ต่างหาก จึงเป็นเรา!!!
หนทางที่จะรู้ว่าไม่ใช่เรา ก็ต้องเพราะ "รู้ขึ้น" และ "รู้" นั่นก็ไม่ใช่เรา
ด้วย!! ถ้าเป็น "เรารู้" ก็จบอีกเหมือนกัน!! เพราะ ไม่รู้ก็เป็นเรา รู้ก็
เป็นเรา อะไร ๆ ก็เป็นเรา ฟังก็เป็นเรา ใช้ไหม? แต่ต้องฟังด้วย
ความเข้าใจ มั่นคง ชัดเจน ลึก ว่าไม่ใช่เรา!!!!...

พืชรพรรณ :

ท่านอาจารย์คะ จริง ๆ ก็ทราบว่า ความเห็นผิดสามัญ สักกายทิฏฐิ
คือยึดกายนี้ว่าเป็นเรา ก็หนาเหนียวแน่น เป็นอัตโนมติ มีคุณทิพย์
มีคุณอรรพรรณ มีคุณน้อย มีท่านอาจารย์ แต่ก็ทราบว่าก็เป็น
ธรรมดา แต่ถ้าฟังแบบนี้ ความเห็นผิดที่ว่า ไม่มีกรรม ไม่เชื่อเรื่อง
กรรมและผลของกรรม หรือว่าการบูชาผู้มีคุณไม่มี อะไรอย่างนี้
ความเห็นผิดธรรมดาสามัญกับความเห็นผิดที่มีกำลัง ต่างกัน
อย่างไรคะ? พวกเรานี้ก็ยังมีความเห็นผิดอยู่แน่ ๆ

ท่านอาจารย์ : แล้ววันนี้ทั้งวัน ใครคิดเรื่องกรรมบ้าง? กรรมไม่มีนี่ใครบ้าง วันนี้ทั้งวัน

พืธวรรณ : อย่างตอนไปทานข้าว หนูก็จะบอก เป็นรับกุศลวิบากอะไรอย่างนี้ คิดอยู่ว่า ไปรับแต่สิ่งดี ๆ วิวสว เห็นดี แล้วก็ทานอร่อย อะไรอย่างนี้

ท่านอาจารย์ : เห็นไหมคะคุณหมอมะ พังแล้วมีโอกาสดจะคิดไหม? เป็นปัจจัยให้คิดไหม? แม้แต่กำลังรับประทานอาหาร แต่ก็...ใครคิด...

พืธวรรณ : ก็ยังเป็นเราคิด แต่เป็นอนัตตาจริง ๆ นะคะ

ท่านอาจารย์ : ถูกต้องค่ะ เพราะฉะนั้น ก็อยู่อย่างนี้ไปเรื่อย ๆ ค่อย ๆ เข้าใจขึ้นไปเรื่อย ๆ เป็นปกติ!!

คุณหมอธงชัย :

ผมเริ่มเข้าใจใน重要性ของขั้นฟัง เพราะเวลาเขาพูดกันเรื่อง "ความเป็นเรา" ความจริงไม่ต้องสนใจ เข้าใจในขั้นฟัง "เรา" มันก็จะน้อยไปเอง

ท่านอาจารย์ :

แน่นอนค่ะ

ท่านอาจารย์ :

บารมี มีถึง ๑๐ ไหม? เพราะฉะนั้น ที่กำลังฟังแล้วค่อย ๆ เข้าใจ นี่ บารมีอะไรบ้าง? เป็นธรรมะที่ไม่ใช่เรา แต่เป็นคุณความดี เพราะว่าขณะใดที่กุศลจิตไม่เกิด ขณะนั้นอกุศลจิตเกิด ยิ่งมืด ยิ่งปิดบัง ไม่ให้เห็นความจริง เพราะฉะนั้น ก็อาศัยกุศล ที่จะเกิด ที่จะไม่ให้จิตเน่า เป็นเชื้อโรค เป็นโรค มากกว่าที่เคยเป็นมาแล้ว ค่อย ๆ ขัด ค่อย ๆ เกลา เพราะปัญญารู้ว่า ถ้าไม่มีการฟัง ก็ไม่มีการเข้าใจต่อไปได้!!

...เพราะฉะนั้น ในขณะนี้ที่กำลังฟัง บอกได้ว่าเป็นบาร์มี เพราะเหตุ
ว่า เมื่อมีความเข้าใจแล้วก็รู้จุดประสงค์ว่า ฟังทำไม? ฟังเพื่อค่อย ๆ
ละลายกิเลส เพื่อที่จะรู้ความจริง ของสิ่งที่มีจริง ตามที่ได้ฟัง ว่า
ขณะนี้ เกิดขึ้นแล้วก็ดับไปจริง ๆ แต่ยังไม่ถึง ต้องอาศัยคุณความดี
ต่าง ๆ ที่จะค่อย ๆ คลายความเป็นเรา ความติดข้อง เพราะฉะนั้น
ขณะที่ฟังนี้ บาร์มีอะไรบ้าง? บาร์มี มี ๑๐ เพราะฉะนั้น พอที่จะรู้
ว่า กำลังฟังเดี๋ยวนี้ เป็นบาร์มีอะไรบ้าง?...

คุณสันติ :

ก็มี "ปัญญา"...เข้าใจนิดหน่อย...

ท่านอาจารย์ :

ปัญญาบาร์มี เมื่อเข้าใจ แล้วอะไรอีก

คุณสันติ :

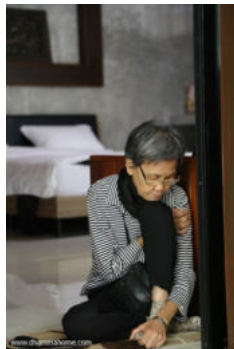
"วิริยะ" ครับท่านอาจารย์

ท่านอาจารย์ :

คะ วิริยะบารมี ความเพียร เขาเกิดโดยที่ไม่ใช่เราไปทำ ทั้งหมดที่ฟังคือธรรมะซึ่งมีอยู่เดี๋ยวนี้ แต่ไม่เข้าใจ เพราะฉะนั้น เรียนเพื่อเข้าใจว่า ธรรมะเดี๋ยวนี้ไม่ใช่เรา แม้แต่วิริยะก็เกิดแล้ว ไม่ใช่เรา มีปัญญาบารมี วิริยะบารมี แล้วอะไรอีกคะ? คุณแอ้วตอบว่า ขันติบารมี อดทนคะ เพราะรู้ว่า ฟังเท่าไรก็ไม่พอ จนกว่าจะเข้าใจขึ้น เห็นไหม ในขณะที่เดียวกันนี้ประกอบด้วยบารมี ซึ่งไม่ใช่เรา!!

ต้องรู้ว่า จุดประสงค์ทั้งหมด จะเป็นบารมีหรือไม่ใช่บารมี หรืออะไรก็ตามแต่ ก็เป็นธรรมะ ซึ่งจะไม่ติดข้องว่าเป็นเรา เพราะมีความเข้าใจว่า เกิดขึ้นเพราะเหตุปัจจัย แล้วก็ดับไป แล้วก็ไม่กลับมาอีกเลย แปลว่า เราอยู่ในโลกของความไม่รู้ในการเกิดดับ เข้าใจว่าเที่ยง ยึดถือว่าเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใด ไม่ปล่อย ไม่คลายเลย จำไว้มันคงเหลือเกิน คิดขึ้นมาถึงคนโน้นคนนี้ ก็นี้แหละ เป็นตัวตน สิ่งหนึ่งสิ่งใด จนกว่าจะรู้ว่า แท้ที่จริง ไม่มีคะ เป็นการเกิดดับของธาตุแต่ละหนึ่ง แต่ละหนึ่ง สะสมจนกระทั่งเป็นแต่ละธาตุ ซึ่งวิจิตรมาก

บารมีอะไรอีก...ศีลบารมี...และอะไรอีก อธิษฐานบารมี สัจจบารมี เห็นไหม? ไม่มีเราเลย!! ถ้าบารมีเหล่านี้ไม่มี ไม่เกิด ความเป็นเรา ความเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใด จะค่อย ๆ ละคลายไปได้อย่างไร?

คุณสันติ :

ยากเหมือนกันนะครับ

ท่านอาจารย์ :

ยากที่สุด!! เพราะฉะนั้น การฟังธรรมะแต่ละครั้ง ถ้ารู้คุณ เหมือนเรากำลังเฝ้าพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ละคำจากพระโอษฐ์ทั้งนั้น!! เราก็จะสามารถเข้าใจได้ว่า "ทุกคำ" เป็นสิ่งที่มีจริง ยาก ลึกซึ้ง แต่มีโอกาสดังฟัง เพราะฉะนั้น ถ้าเห็นประโยชน์แล้ว เราก็ไม่ทอดทิ้งไม่ละเลย เพราะว่า สิ่งที่มีค่าที่สุดในสังสารวัฏ ก็คือ ความเข้าใจที่ถูกต้อง!! เพราะว่าเราไม่รู้ว่าเกิดเป็นอะไรบ้างที่แล้วมา และต่อไปจะเป็นอะไร อีกนานเท่าไรก็ไม่รู้ ถ้ามีปัญหา สามารถค่อย ๆ รู้ขึ้นก็สามารถที่จะนำไปสู่การออกจากสังสารวัฏ ยังไม่อยากจะออกก็อยู่ไป

...แต่ถ้าคิดว่า เราไม่อยากจะออกแล้วอยู่ไป จะอยู่ไปแบบไหน? แบบงูแบบนก แบบเป็ด แบบบอสุรกาย หรือว่า เรามีโอกาสจะอยู่อย่างเป็นคน ก็แล้วแต่บุญกรรมอีก เราเห็นคนในโลกนี้ต่างกันหลากหลาย ไซ้ไหม? เกิดมาก็ต่างกันแล้ว เกิดมาแล้วเห็นก็ต่างกัน ได้ยินก็ต่างกัน ชีวิตแต่ละวันก็เพิ่ม เห็นความหลากหลายของแต่ละคน แต่ละวัน มากขึ้น เดี่ยวคนนั้นเจ็บ เดี่ยวคนนี้มั่งมี เดี่ยวคนนั้นเสื่อมลาภ เดี่ยวคนนี้เสื่อมยศ แล้วเราจะเป็นอย่างไรไปเรื่อย ๆ เลือกก็ไม่ได้ แล้วแต่จะเป็นอย่างไร

อย่างชีวิตของพระโพธิสัตว์ ก็แสดงชัดเจน กว่าจะได้ตรัสรู้ เป็นคน
ที่ ขนาดที่เชื่อใจที่สุด ไซ้ไหม? นอนบ้านหนัง เห็นไหม เลือกก็
ไม่ได้ แต่ความดีกับปัญญา ใครก็เอาไปไม่ได้ สามารถที่จะติดตาม
และสามารถที่จะเพิ่มขึ้น เมื่อเห็นประโยชน์

ไม่ว่าเราจะมาที่นี่ ก็เพราะเราเห็นประโยชน์ หรือที่ไหนก็ตาม ที่เรา
เปิดธรรมะฟัง ก็เพราะเราเห็นประโยชน์ เพราะฉะนั้น คนที่เห็น
ประโยชน์ก็ไม่ละประโยชน์ เราจะรู้ได้เลย ว่าคนนี้เห็นประโยชน์
ไหม? เห็นแค่ไหน?

คุณสันติ :

ขณะที่ได้ฟังท่านอาจารย์บรรยาย หรือว่าฟังทางวิทยุหรือทาง
ไอพอด ความเข้าใจก็มีเพิ่มขึ้นทีละนิด

ท่านอาจารย์ :

ค่ะ เพราะเห็นประโยชน์จึงฟัง

คุณสันติ :

แต่พอหลังจากนั้น ลืมหมดเลย

ท่านอาจารย์ :

ก็ธรรมดา ก็ฟังอีก เพราะลืม จึงฟังอีก ฟังจนกว่าจะไม่ลืม ฟัง
จนกว่าจะเข้าใจ

คุณประกิต :

คือ ผมแอบฟังอยู่เรื่อย ๆ นะครับ เราจะศึกษาเพื่อสะสม เพื่อสร้างปัญญา ให้รู้ไปเรื่อย ๆ ด้วยการฟังธรรมะ เพื่อที่จะได้เข้าใจ แต่คราวนี้ เท่าที่ผมเรียนหนังสือมา เราอ่านหนังสืออย่างเดียว เราไม่เข้าใจหรอก ถึงจะเป็นความจริงอย่างไร เราก็ไม่มีทางที่จะเข้าใจได้ จนกว่าจะมีคนชี้แนะ หรือมีอาจารย์ มาช่วยชี้บางจุดให้เรา เราถึงจะเข้าใจ

ท่านอาจารย์ :

ค่ะถูกต้อง

คุณประกิต :

คราวนี้ ผมก็เลยสงสัยว่า ที่ฟังอยู่ เราต้องฟังไปเรื่อย ๆ หรือว่าให้
เข้าใจสะสมไปเองครับ

ท่านอาจารย์ : เรื่อย ๆ นี่ ต้อง "เข้าใจไปเรื่อย ๆ " ด้วย แต่ละคำที่เราฟัง เราต้องเข้าใจ ฟังไปก็เข้าใจอีก เข้าใจอีก ไปเรื่อย ๆ

คุณประกิต : คราวนี้ บางอย่าง อย่างเราเรียนหนังสือ เราไม่มีทางเข้าใจ เราอ่านสิบรอบ บางทีเราก็กังไม่เข้าใจ

ท่านอาจารย์ : เพราะฉะนั้น จึงมีการสนทนา เพื่อที่เราจะได้สอบถาม

คุณประกิต : มีทางอะไรไหม? ที่ว่า เหมือนกับเป็นอาจารย์ชี้แนะอะไรบางจุดที่ ...

ท่านอาจารย์ : คำพูดของใครก็ตามแต่ เราจะรู้ว่า คุณแฉ้วพูดอย่างนี้ คุณน้อยพูดอย่างนี้ เสร็จแล้วคำพูดพวกนั้นทำให้เข้าใจได้ โดยไม่จำกัดว่าใคร แต่คำพูดนั้น...

คุณประกิต : ก็คือการสนทนากัน เอาจุด เหมือนกับเป็นการชี้แนะจากแต่ละคน ใช่ไหมครับ?

ท่านอาจารย์ : ใช่ค่ะ

คุณประกิต :

ไม่ใช่ที่เราฟังอย่างเดียว เราไม่รู้แน่ ๆ

ท่านอาจารย์ :

ไม่ได้ ไม่ได้ เพราะว่า ประโยชน์จริง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาอะไร
ทั้งหมดเพื่อเข้าใจ ถ้าเราจะไปเที่ยวเล่น เราก็ไม่ได้ศึกษา เราก็
เพลิดเพลินไป แต่ไม่เข้าใจ แต่ถ้าพูดว่า ทำกับข้าว เราทำไม่เป็น ถ้า
ได้ฟังเขาบอก ชี้แจงอย่างโน้นอย่างนี้ ก็เข้าใจ ไม่ว่าจะเย็บเสื้อ เย็บ
ผ้า หรือวิชาทุกวิชา ต้องเข้าใจ

...เพราะฉะนั้น ธรรมะก็เหมือนกัน การฟังทุกอย่าง การศึกษาทุก
อย่าง เพื่อเข้าใจสิ่งที่กำลังฟัง แล้วเราฟังธรรมะ ก็มี "ตัวธรรมะ"
เดี๋ยวนี้ ไซ้ไหม? สิ่งที่มีจริงทั้งหมด เป็นสิ่งที่มี แล้วจะเข้าใจได้
อย่างไร? ว่าไม่ใช่เรา จริง ๆ นะไม่ใช่ แต่เพราะไม่รู้ ไซ้ไหม? จึงฟัง

ไป ทีละคำ สองคำ จนกระทั่งมีความเข้าใจมั่นคงว่า ไม่ใช่เรา แต่
เป็นธรรมะ อิกนานคะ อิกนาน... (หัวเราะ)...

ท่านอาจารย์ :

ธรรมเนียมของเราดินะคะ "ธรรมเนียมสนทนาธรรม" ไม่ได้ไปไหน
มีธรรมเนียม ธรรมเนียมสนทนาธรรม

คุณภาณี :

เวลาที่ไปอินเดียหรือไปศรีลังกา เวลาที่ท่านอาจารย์อยู่ตรงไหน ก็
จะมีคนมาล้อมท่านอาจารย์

ท่านอาจารย์ :

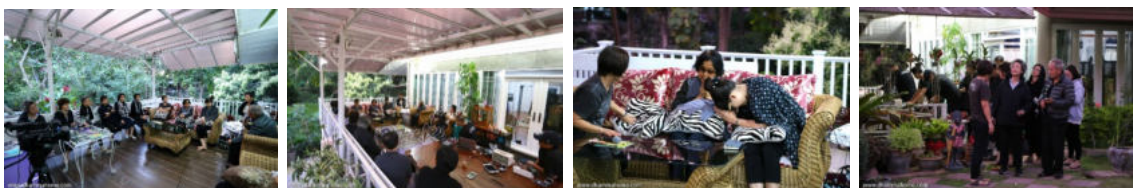
สนทนาธรรม ไม่มีใครบังคับด้วยนะ!! (หัวเราะกันครืน)

คุณวันชัย :

พอจะทำอะไรสักอย่าง ก็รู้สึกสะดุ้ง สะดุ้งกลัวผู้จัดการ (หัวเราะกัน
ใหญ่)

ท่านอาจารย์

ดีมากที่ไม่เป็นผู้จัดการเอง!!

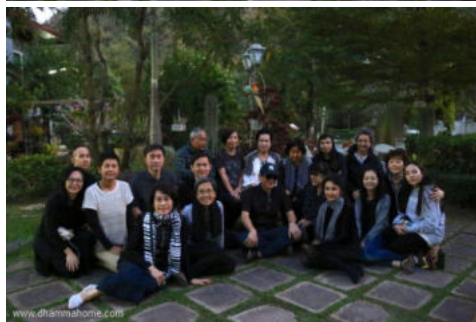
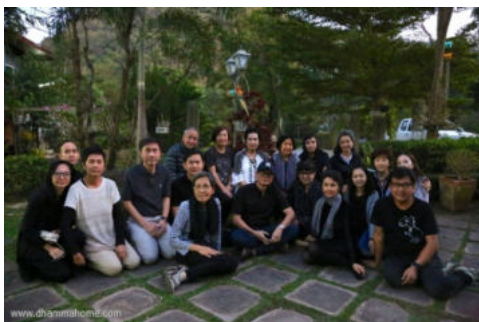
คุณนภา :

จริง ๆ แล้วมีประโยชน์นะคะ ถ้าไม่มีคำนี้มาเตือนใจเรา เราก็จะ
ปู้บ...มาแล้วผู้จัดการ เหมือนกับมาดิง ๆ ไว้น้อย

ท่านอาจารย์ : หมดทุกกรณีเลย ลามไปจนกระทั่งถึงหมดทุกอย่าง แค่นั้น ก็ผู้จัดการแล้ว ยังไงกัน? นั่งตรงไหนก็ไม่ได้หรือ?

คุณนภา : เข้าใจว่าท่านอาจารย์ไม่ได้หมายถึงเราหรอก หมายถึงตัวโลภะนั้นแหละ มาอีกแล้ว มาอีกแล้ว

ท่านอาจารย์ : หมายความว่า เป็นความ "คุ้นเคย" ที่จะเป็นอย่างนี้ต่อไปเรื่อย ๆ แล้วก็ลืม

คุณอรรณ : ท่านอาจารย์คะ ทุกอย่างต้องจัดการ ถึงจะเรียบร้อย

ท่านอาจารย์ : ใครจัดล่ะ?

คุณอรรณ : จะเรียนสอนกันว่า เวลาทำอะไร แล้วท่านอาจารย์บอกว่า นี่นะผู้จัดการมาแล้ว

ท่านอาจารย์ : ที่นี้ ใครจัด? ใครเป็นผู้จัดการล่ะ?

คุณนภา : เรา โลภะเป็นผู้จัดการ

ท่านอาจารย์ : โลภะเป็นผู้จัดการ เขาจัดไปหมด ตั้งแต่ลืมตา

- คุณอรรณ : ประเด็นที่จะสนทนาคือ เรื่องราวต่าง ๆ ไม่จัดการไม่ได้ นะคะ ก็ไม่เป็นไป...
- ท่านอาจารย์ : เขาเป็นแล้ว!!
- คุณอรรณ : ขอยกตัวอย่าง อย่างคุณแ้วเขาจัดทริปนี้
- ท่านอาจารย์ : นั่นแหละ เขาเป็นแล้ว เป็นแล้ว!! มีใครไปบอกไหม? เอ้า ! คุณแ้วหยิบมิดมา คุณแ้วหันอย่างนั้นะ ไปหยิบมาจากตู้เย็น ออกมาอย่างนี้ มีใครไหม? เขาจัดอยู่แล้ว โลกะเขาจัดอยู่แล้ว แล้วโลกะเขาก็ "เพิ่มความเป็นผู้จัดการ" แทน "จัดการ" เป็น "ผู้จัดการ"
- คุณอรรณ : หมายความว่า ก็จัดสนทนาธรรม คือกุศลให้คนเข้าใจธรรมะ
- ท่านอาจารย์ : นั่นแหละ นั่นแหละ นั่นแหละ ทุกอย่าง!!
- คุณอรรณ : แล้วถ้าไม่มีโลกะ อย่างนี้ก็...
- ท่านอาจารย์ : ไม่มีตัวเรา!! หมายความว่า มีการจัดการโดยธรรมะ ที่นี้ ธรรมะไหน?
- คุณอรรณ : แต่เจตนาเขาเป็นกุศล
- ท่านอาจารย์ : ก็เป็น กุศลเขาก็จัดการได้อยู่แล้ว ไม่ต้องมี "ตัวเรา" ไปจัด คนโน้น คนนั้น คนนี้ อีกต่างหาก ตื่นขึ้นมานี้เขาก็จัดการเสร็จ ลืมตาอาบน้ำ อะไรต่ออะไร คือจัดการแล้ว แล้วเรายังจะไปเป็น "ผู้จัดการ" จัดการมาตั้งแต่เช้าเลย หมายความว่า โลกะเขาจัดการตลอด ใช่ไหม? เรายังจะเพิ่ม "เราจะเป็นผู้จัดการ" คนโน้น คนนี้ คนนั้น ขึ้นมาอีก

(แทนที่จะเป็นกุศล กับกลายเป็นอกุศล สนับสนุนพระหรือสนับสนุนโจร?)

คุณภาณี :

ซ็อนเข้าไปอีก คือ โลกะเขาจัดการ แต่เรายึดโลกะที่จัดการว่าเป็นเรา

ท่านอาจารย์ :

ไม่!! โลกะจัดการตลอด แต่ยังเพิ่มความเป็นผู้จัดการ คนโน้น คนนี้ คนนั้น นี่คือผู้จัดการ คือโลกะเขาจัดการของเขาอยู่แล้วนี่ แต่ยังมีผู้จัดการไปจัดการคนโน้น คนนี้ คนนั้น อีกต่างหาก...ธรรมะจัดการก็ยังไม่พอ ยังเป็นผู้จัดการอีก!!! อย่างธรรมะเขาจัดการตั้งแต่ต้น จะอาบน้ำ จะทำอะไรทั้งหมด ก็ยังมีผู้จัดการว่า นั่งตรงนี้ คนโน้นนั่งตรงโน้น คนนี้เขยิบไปอีกหน่อย คุณอรรณดุสิต ธรรมดาก็มีโลกะกันทุกคน แล้วเราก็นั่งอยู่อย่างนี้ แล้วมีผู้จัดการไหม? มาแล้ว ถ้าไม่มีก็ไม่มี แต่ประเดี๋ยวก็มีผู้จัดการเพิ่มเติมขึ้นมาจัดการอีก

คุณอรรณ :

ที่ไม่เข้าใจคือ ทุกครั้งที่ทำงานอะไร ต้องมีแม่งาน เป็นผู้ประสานงาน

ท่านอาจารย์ :

ไม่ว่ากัน ไม่ว่ากัน ก็ประสานไปสิ ทำไปสิ แต่มี ผู้จัดการเลย!! คุณอรรณมานั่งตรงนี้ มา ๆ มานั่งตรงนี้!! (หัวเราะกันใหญ่) มา มานั่งตรงนี้!! มานั่งตรงนี้!! (คุณอรรณหัวเราะชอบใจ)

(เกลี้ยง...ต้องเกลี้ยงจริง ๆ ...ไม่อย่างนั้นไม่ดับเป็นสมุทเฉจ)

คุณอรรณ :

มีคนบอกว่าหนูเจ้ากี้เจ้าการ ก็คิดว่า จริง ๆ บุคลิกเราคงจะเป็น
อย่างนี้จริง ๆ จะเฉยกับเรื่องราวไม่ได้ อันนี้ต้องเจ้ากี้เจ้าการ หนูก็
เลยไม่รู้ว่ คำว่าเจ้ากี้เจ้าการกับการจัดการอะไรให้เรียบร้อยนี้
ต่างกันอย่างไร?

ท่านอาจารย์ :

คนละเอียด คนละเอียด

คุณอรรณ :

เพราะว่าบางครั้งอะไรที่ไม่ได้จัดการให้เรียบร้อย ก็จะวุ่นวาย แต่
เหมือนกับไม่มีเส้นแบ่งระหว่างเจ้ากี้เจ้าการกับผู้จัดการ

ท่านอาจารย์ :

มี มี ระหว่างหน้าที่ของเราที่จะต้องทำให้เรียบร้อย เราจะต้องทำให้เรียบร้อย บอกคนนี้ บอกคนนั้น ให้ทำอย่างนี้ อย่างนั้น ตามหน้าที่ เพื่อความเรียบร้อย อันนั้นไม่ใช่ที่ว่าเมื่อกี้ ถ้าไม่ใช่เรื่องเจ้ากี้เจ้าการ ไม่ใช่เรื่องของเราสักหน่อยนะ!! เจ้ากี้เจ้าการมาแล้ว!!

คุณอรรณ :

อ้อ...เจ้ากี้เจ้าการคือว่า ไม่ใช่เรื่องของตัวเลย เขาจะอย่างไร เขาจะนั่งตรงนี้ แล้วทำไมต้องไปบอกให้เขานั่งตรงนั้นล่ะ...ก็คงต้องไปลบชื่อนี้ออกค่ะ เจ้ากี้เจ้าการอะไรประมาณนี้ (หัวเราะ)

ท่านอาจารย์ :

ความจริงเราไม่ค่อยรู้หรอก ถ้าไม่มีตัวอย่างในพระไตรปิฎก อย่างท่านพระราहुล ท่านไม่ได้เอาไม้กวาดไปวาง แต่คนมาบอกว่าท่านวาง ท่านก็เฉย ท่านรู้ว่าถ้าพูดต่อไปอีกสองคำ แล้วกลายเป็นร้อยคำ พันคำ

เพราะฉะนั้น ทุกอย่าง ทุกคำในพระไตรปิฎก ช่วยเตือนเรา สำหรับเตือนเรา ไม่อย่างนั้น ท่านจะยกตัวอย่างท่านพระราहुลทำไม? ตัวอย่างในพระไตรปิฎกเตือนเรา สอนเรา แต่เราจะรู้หรือเปล่าว่า นั่นคือ เตือน!! อย่างเรื่องท่านพระราहुลนี้ก็เตือนแล้ว สงบทุกกรณีได้ เมื่อเราไม่รุ่มรวย!!

คุณอรรณ :

เพราะฉะนั้น เจ้าก็เจ้าการนี่ก็คือ สะสมโลภะที่จะเป็นอย่างนี้

ท่านอาจารย์ :

ใช่ แล้วอย่างไร?

คุณอรรณ :

ถ้ารู้ ความเข้าใจเขาก็จะรู้ว่า อันนี้เจ้าก็เจ้าการหรือเปล่า แล้วเราก็อหยุด ขึ้นอยู่กับความเข้าใจเขาจัดการเอง

ท่านอาจารย์ :

ใช่!! ขึ้นอยู่กับความเข้าใจ ทุกอย่างขึ้นอยู่กับความเข้าใจ เป็นธรรมชาติของปัญญา เขาจะไม่นำไปในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง!! และถ้ารู้ว่าอันนี้เราจัดการ ต่อไปเราก็จะได้ ไม่จัดการ ไข้ไหม? แต่ถ้าเราไม่รู้ เราก็จัดการเหมือนเดิม ในพระไตรปิฎกจะว่าอย่างไร เราก็เหมือนเดิม แต่ว่า ถ้าเรารู้ว่าอันนั้นเป็นประโยชน์อย่างไร ชัดเกลาละเอียด แม้เรื่องเล็กน้อยที่สุด!!

ไม่อย่างนั้น พระวินัยไม่มาหรอก เวลาเก็บบาตรอย่างไร อะไรอย่างนี้ บอกไว้เลย ทุกอย่างหมด ความละเอียดของโลภะ ของอกุศลทั้งหลายมันออกมาในชีวิตประจำวันเล็ก ๆ น้อย ๆ นิด ๆ หน่อย ๆ หน่อย ๆ โผล่ให้เห็น แล้ว "ตัวที่มาเห็น" ละ? ยิ่งละเอียดกว่านั้น!!!

...ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ บ้านน้ำผุด เขาใหญ่
 ...ทุกสิ่งที่ปรากฏเกิดขึ้น หหมดไปแล้ว ดับไปแล้ว สิ้นสุดไปแล้ว ไม่มีวันที่จะหวนคืนมาได้อีกเลย...
 แต่ปัญญาความเข้าใจพระธรรม และคุณความดีทั้งหลายที่เกิดขึ้นเป็นไปนั้น มิได้หายไปไหนเลย
 ยังคงสะสมอยู่ในจิต เป็นที่พึ่งอันยอดเยี่ยมแก่บุคคลนั่นเอง
 ตลอดหนทางทุกรัศมีที่แสนยาวนานในสังสารวัฏ...

กุศลที่ประณีต และผลของกุศลที่ประณีต
 ที่ได้ปรากฏขึ้นและดับไป ณ กาลครั้งนี้ แสดงถึง
 ความพร้อมบริบูรณ์ของเหตุและปัจจัย อัน
 บุคคลได้ร่วมกันกระทำ ทั้งร่วมรับผลของกุศล
 ด้วยความอาจหาญ ร่าเริง แสดงถึงความสะสม

อุปนิสัยของท่านเจ้าภาพที่ชัดเจนอย่างยิ่ง ในอันที่จะเกื้อกูลแก่ผู้อื่นโดยทุกเมื่อ โดยไม่คำนึงถึงตนเป็นประการสำคัญ ผลของกุศลทุกประการจึงเกิดปรากฏ แสดงความจริงที่ทรงแสดงให้เห็นบุคคลได้สำเหนียกในความวิจิตรโอฬารของการสะสมที่มีมาในจิต การทั้งหลายที่สำเร็จลุล่วงโดยงดงาม ปราศจากปัญหาและอุปสรรคใด ๆ ย่อมเป็นสิ่งที่แสดงถึงความสะสมอันงดงามที่มีกำลังของบุคคลได้อย่างดียิ่ง เหนือสิ่งอื่นใด การได้มีโอกาสอันวิเศษที่สุดครั้งหนึ่งในสังสารวัฏ ที่ได้ฟังคำจริง วาจาัสัจจะของ

พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่ามกลางกัลยาณมิตรที่มีความชื่นบานต่อกัน โดยท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ผู้มีเมตตาอย่างยิ่งในวาระนี้ ย่อมเป็นสิ่งที่มีความหมายล้ำค่าและตระหนักรู้ในสากลจักรวาล ที่บุคคลไม่อาจได้รับเลย หากมิได้เป็นผู้ที่ได้เคยสั่งสมบุญไว้แต่ปางก่อน

"...บพว่า ปุพเพ จ กตปุญญตา - ความเป็นผู้ทำบุญไว้ในกาลก่อน ได้แก่ ความเป็นผู้สะสมกุศลไว้ในกาลก่อน นี่เป็นข้อกำหนดในบทนี้ กุศลกรรมที่ทำด้วยจิตสัมปยุตด้วยญาณ กุศลนั้นนั่นแหละ ย่อมนำบุรุษนั้นเข้าไปในประเทศอันสมควร ให้คบสัตบุรุษ บุคคลนั้นนั่นแหละ ย่อมตั้งตนไว้ชอบ..."

[เล่มที่ ๖๘] พระสูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย
ปฏิสัมภิตามรรค เล่ม ๗ ภาค ๑ หน้าที่ ๘๒๓

กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
ขอบพระคุณและขออนุโมทนาในกุศลศรัทธาของคุณนภา จันทรางศุ และครอบครัว
และขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุกท่านด้วยครับ

